

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 lipca 2021r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący sędzia Marek Szcześniak

Protokolant st.sekr.sądowy Karol Kotoński

Po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2021r. w Toruniu.

przy udziale -

sprawy z powództwa B. N.

przeciwko S. N.

o alimenty

I. powództwo oddała,

II. nie obciąża B. N. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz S. N.,

III. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu.

Sygn. akt III RC 160/19 - Oz 64/19

UZASADNIENIE

B. N. w dniu 25 lutego 2019r. wniosła pozew przeciwko byłemu mężowi S. N. domagając się zasądzenia alimentów w kwocie (...) zł miesięcznie poczynając od dnia wniesienia pozwu, płatne do dnia 20-ego każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności.

W uzasadnieniu wskazano m.in., iż małżeństwo zostało rozwiązane z winy byłego męża, w wyniku rozwodu sytuacja materialna powódki uległa pogorszeniu i ma ona poważne problemy z (...) oraz (...), które uniemożliwiają jej podjęcie dodatkowego zatrudnienia. B. N. pracuje na stanowisku recepcjonistki na (...) w (...), jej przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynosi ok. (...) zł. Na wydatki ponoszone przez powódkę składają się: opłaty spółdzielcze – 430 zł, prąd – 90 zł, telewizja – 30 zł, internet – 10 zł, telefon – 120 zł, bilet miesięczny – 126 zł, wyżywienie – (...) zł, koszty związane z rehabilitacją i leki – ok. 150 zł. W związku z zakończeniem postępowania o podział majątku i zniesieniem współwłasności powódka zobowiązana jest do spłacenia pozwanego, w związku z czym zaciągnęła kredyt, którego rata wynosi ok. 800 zł miesięcznie. Ponadto na utrzymaniu B. N. znajduje się jej pełnoletni syn. (k.3-9)

Pozwany S. N. wniósł o oddalenie powództwa wskazując m.in., że od momentu orzeczenia rozwodu strony zamieszkują samodzielnie. W wyroku rozwodowym S. N. został obciążony alimentami dla trzech wówczas małoletnich synów, aktualnie zobowiązany jest do uiszczania alimentów na rzecz syna P. w kwocie po 600 zł miesięcznie. S. N. mieszka w I., w 2018r. zawarł związek małżeński. Jego miesięczne dochody uzyskiwane z dwóch różnych źródeł zatrudnienia wyniosły w styczniu 2020r. łącznie (...) (...) (koron (...)) netto, tj. ok. (...) zł, w lutym 2020r. wyniosły (...) (...) netto, tj. ok. (...) zł. Razem z żoną kupili mieszkanie w I., na który oboje zaciągnęli kredyt w wysokości 30.233.642 (...), miesięczna rata kredytu wynosi 147.691 (...). Dodatkowo pozwany był zobligowany do zaciągnięcia tzw. kredytu posiłkowego do kredytu mieszkaniowego w łącznej wysokości 5.779.205 (...), którego miesięczna rata wynosi

54.724 (...). Pozostałe miesięczne koszty ponoszone przez pozwanego i jego małżonkę to: ubezpieczenie mieszkania i samochodu – 50.000 (...), opłata za wodę, ogrzewanie, podatek gruntowy i tzw. opłata klatkowa – 43.452 (...), telewizja i internet – 12.030 (...). Pozwany w związku z dojazdami do pracy ponosi miesięcznie wydatek związany z zakupem paliwa w wysokości 20.000 (...) oraz podatek od pojazdów w wysokości 46.000 (...) rocznie. Koszty utrzymania rodziny pozwanego, w tym m.in. żywność i chemia gospodarcza, wynoszą średnio 70.000 (...). Z uwagi na doskwierającą (...) korzysta z masaży, średni miesięczny koszt wynosi 13.500 (...). Łączne miesięczne koszty utrzymania rodziny pozwanego wynoszą 427.230 (...), a koszty obciążające wyłącznie pozwanego to 232.781 (...). Od ponad roku małżonka S. N. ze względu zdrowotnych nie pracuje i otrzymuje zasiłek chorobowy. (k.46-56)

Sąd ustalił co następuje

Sąd Okręgowy (...) na mocy wyroku z dnia 30 grudnia 2010r., w sprawie (...), rozwiązał przez rozwód małżeństwo B. i S. N. – z winy S. N. – a ponadto zasądził od S. N. na rzecz małoletnich synów R. N. ur. (...) i P. N. ur. (...), alimenty w kwocie po 300 zł miesięcznie dla każdego z małoletnich, tj. w łącznej kwocie 600 zł miesięcznie.

Wówczas B. N. zatrudniona była na (...) w (...). Jej zarobki netto wynosiły ok. (...) zł miesięcznie. Otrzymywała również dodatki – w październiku 2010r. premię w wysokości (...) zł i w listopadzie 2010r. zapomogę z zakładu pracy w kwocie (...) zł. W listopadzie 2010r. otrzymała pożyczkę z zakładu pracy w kwocie 4.000 zł, którą spłacała po 200 zł miesięcznie. Na swoim utrzymaniu miała także synów: pełnoletniego M., którego miesięczny koszt utrzymania wynosił 806 zł oraz małoletnich R. i P., których miesięczny koszt utrzymania wynosił po 684 zł.

Wówczas mał. R. N. miał (...) lat i uczęszczał do (...) klasy szkoły podstawowej. Trenował pływanie. M.. P. N. miał (...) lat i uczęszczał do (...) klasy szkoły podstawowej. Oboje małoletni cierpieli na (...), konieczny był dla nich zakup leków.

W czasie orzekania obowiązku alimentacyjnego M. N. (1) miał (...) lat i był uczniem (...) klasy technikum (...). Na podręczniki i przybory szkolne wydał ok. 500 zł, zrobił prawo jazdy na motor, kurs kosztował 750 zł plus egzamin 320 zł. Na bilety miesięczne wydawał 40 zł.

B. N. mieszkała wraz z dziećmi w mieszkaniu należącym do niej i S. N.. Ponościła wszystkie koszty związane z mieszkaniem, w tym czynsz – 400 zł, prąd – 200 zł, telewizja kablowa – 30 zł, internet – 40 zł.

S. N. zatrudniony był jako kierowca w (...) Spółdzielni (...) i jego zarobki wynosiły:

- w kwietniu 2010r. kwotę (...) zł brutto,
- w maju 2010r. kwotę (...) zł brutto,
- w czerwcu 2010r. kwotę (...) zł brutto,
- w październiku 2010r. kwotę (...) zł netto,
- w listopadzie 2010r. kwotę (...) zł netto.

Pozwany wynajmował mieszkanie za 400 zł miesięcznie, razem z byłą małżonką był współwłaścicielem samochodu V. (...) z 1995r., który użytkował. W 2010r. zaciągnął pożyczkę w zakładzie pracy, spłacał ją w ratach po 150-180 zł. Był użytkownikiem działki ogrodniczej położonej w (...).

(dowód: akta sprawy (...) SO w (...) k. 2-15,29-31,34-36,46-56,59-62,64-74,78-83,93-105,108-113)

W dniu 18 grudnia 2012r. w sprawie (...) S. N. i B. N. zawarli przed sądem ugodę dokonującą częściowego podziału majątku wspólnego, w skład, której to części wchodziły:

- a) samochód osobowy V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), o wartości 3.500 zł,

b) prawo użytkowania działki nr (...) ROD (...) w (...), wraz z nakładami, o wartości 4.000 zł,

c) wszelkie ruchomości stanowiące wyposażenie mieszkania położonego w (...) przy ul. (...), w tym meble, sprzęt gospodarstwa domowego, sprzęt RTV, o łącznej wartości 6.500 zł,

d) dwa klasery ze znaczkami pocztowymi, obrączka złota męska, o wartości 200 zł,

w ten sposób, że samochód osobowy opisany w pkt. a) oraz użytkowanie działki wraz z nakładami opisane w pkt. b) i ruchomości opisane w pkt. d) przyznane zostały na wyłączną własność S. N., zaś ruchomości opisane w pkt. c) na wyłączną własność B. N.. S. N. zobowiązany został do zapłaty na rzecz B. N. kwoty (...) zł w ciągu 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania.

(dowód: wypis protokołu wraz z ugodą z dnia 18.12.2012r. w sprawie (...) SR w (...) k.91-93,

- odpis postanowienia o umorzeniu sprawy (...) SR w (...) k.85)

Sąd Rejonowy w (...) na mocy wyroku z dnia 10 listopada 2011r., w sprawie (...) zasądził alimenty od S. N. na rzecz jego pełnoletniego syna M. N. (1) w kwocie po 400 zł miesięcznie.

W sprawie (...) z powództwa S. N. przeciwko M. N. (1) oraz mał. R. i P. braciom N. o obniżenie alimentów, Sąd Rejonowy w (...) wyrokiem z dnia 13 marca 2014r. powództwo oddalił.

Wówczas S. N. mieszkał w I.. Początkowo podejmował prace doraźne jako pracownik fizyczny. Zarabiał ok. (...) tys. koron (...). Mieszkał u znajomych, płacił im 100.000 koron (...) miesięcznie. W listopadzie 2013r. podjął pracę na kontrakcie w firmie sprzątającej z wynagrodzeniem ok. (...) koron (...). W styczniu 2014r. powrócił na kilka dni do kraju, próbował zarejestrować się jako osoba bezrobotna, po czym ponownie wyjechał do I.. Sprzedał działkę za 12.000 zł oraz samochód marki V. (...) za kwotę 5.000 zł.

M. N. (2) miał (...) lat. Przebywał w (...), studiował na (...) roku Wydziału (...) (...) w (...), studia odbywały się w trybie dziennym. Koszt pobytu w (...) wynosił 200 zł miesięcznie. Kupił podręczniki za kwotę 700 zł oraz przybory szkolne za 200 zł. Matka kupowała jemu odzież, dostawał od niej także 100-150 zł miesięcznie kieszonkowego.

Małoletni R. N. był uczniem (...) klasy gimnazjum. Jego wyprawka szkolna kosztowała 700 zł. Trenował pływanie w szkolnym klubie, składka wynosiła 25 zł. Był (...), przyjmował leki, których koszt wynosił ok. 100 zł miesięcznie. Jego miesięczny koszt utrzymania matka wyceniła na kwotę 1.300 zł.

Małoletni P. N. uczęszczał do (...) klasy gimnazjum. Koszt jego wyprawki wyniósł 700 zł, nie uczęszczał na dodatkowe zajęcia. Był (...), przyjmował leki, których miesięczny koszt wynosił ok. 100 zł. Jego miesięczny koszt utrzymania matka wyceniła na kwotę 1.340 zł.

Małoletni otrzymywali od ojca kieszonkowe po 10 zł miesięcznie dla każdego z nich, na święta otrzymywali także prezenty.

B. N. nadal pracowała na (...) w (...), jej wynagrodzenie wynosiło ok. (...) zł miesięcznie. Otrzymywała także premie, zapomogi. Pomagała jej rodzina w kwocie 300-400 zł miesięcznie. Posiadała 8.000 zł oszczędności na koncie osobistym. W 2011r. i 2013r. zaciągnęła pożyczki w pracy na kwotę 6000 zł każda. W listopadzie 2011r. kupiła samochód O. (...) z 1996r. za kwotę 4.200 zł.

Wśród miesięcznych kosztów utrzymania znajdowały się opłaty z tytułu czynszu najmu ok. 400 zł, prąd 100 zł, internet 30 zł.

(dowód: akta sprawy (...) SR w (...) k. 2-6,9,13,25,28-38,40-48,54-64,67-72,78-82,88-94,97-98,100-102,105-107,113-22,129-132,157-158,161-166)

Wyrokiem z dnia 13 października 2016r., w sprawie (...) Sąd Rejonowy w (...) ustalił z dniem 1 lipca 2016r. wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego S. N. względem M. N. (1).

(dowód: akta sprawy (...) SR w (...)k. 2-13,22-25)

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w (...) z dnia 29 czerwca 2018r., w sprawie (...) – zmienionego postanowieniem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 28 grudnia 2018r. w sprawie (...) – wspólny majątek S. N. i B. N. w skład, którego wchodziło wyłącznie spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu położonego w (...), przy ul. (...) wraz z wkładem budowlanym i udziałem członkowskim o wartości 165.100 zł, został przyznany na wyłączną własność uczestniczce B. N..

Ponadto sąd zasądził od B. N. na rzecz S. N. spłatę w kwocie (...) zł płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia w sprawie wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności.

(dowód: akta sprawy (...)SR w (...)
k.1-18,25-35,40-41,52-53,63-68,73-75,82-129,135,144-146,156-158,163,167,173,176-179,181-188,199-201,207-209,213-220,24

B. N. w celu spłacenia byłego męża zaciągnęła pożyczkę u pracodawcy, oraz pożyczyła pieniądze od znajomych i sprzedała część swoich rzeczy. Uzbierała łącznie 95.000 zł, które przekazała S. N..

Pożyczyła w czerwcu 2019r.: od syna M. N. (1) kwotę 9.000 zł, od synowej kwotę (...) zł, a od B. V. kwotę (...) zł.

B. N. pracuje na stanowisku recepcjonistki na (...) w (...), jej przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2019r. wynosiło ok. (...) zł.

W okresie od kwietnia 2020r. do listopada 2020r. jej wynagrodzenie do wypłaty wynosiło średnio ok. (...) zł miesięcznie.

W lipcu 2020r. została przyznana jej kwota w wysokości ok. (...) zł z tytułu programu „Wczasy pod gruszą”.

Od marca do kwietnia 2021r. nie pracowała, przebywała na zwolnieniu lekarskim, zasiłek chorobowy wynosił niecałe (...) zł miesięcznie po dokonanych potrąceniach. W maju 2021r. otrzymała wynagrodzenie w wysokości ok. (...) zł po dokonanych potrąceniach.

Na wydatki ponoszone przez powódkę składają się: czynsz – 430 zł, prąd – 90 zł, telewizja – 30 zł, internet – 10 zł, telefon – 120 zł, bilet miesięczny – 126 zł, wyżywienie – 1.000 zł, koszty związane z rehabilitacją i leki – ok. 150 zł.

Obecnie powódka mieszka razem z najmłodszym synem P. w mieszkaniu w (...) przy ulicy (...). Mieszkanie ma (...) m², składa się z trzech pokoi. B. N. nie posiada oszczędności.

(okoliczności bezsporne k.3-5,7-9,27,28-30,105-111)

(dowód: zaświadczenie o zarobkach k.6,104,

- faktura k.131,

- dokumentacja medyczna k.132-134,

- zeznania B. N. k.168-169)

S. N. od czerwca 2013r. mieszka na stałe w I.. Pracuje w firmie sprzątającej, sprząta biura i klatki schodowe. Od 2020r. pracuje w jednej firmie, wcześniej pracował w dwóch firmach. Pobierał wynagrodzenie w kwocie ok. (...) koron (...) miesięcznie netto. Do końca maja 2020r. otrzymywał ok. (...) koron (...) netto miesięcznie.

Od 25 maja 2021r. przebywa na zwolnieniu lekarskim, Podczas wizyty lekarskiej w dniu 2 lipca 2021r. ma zostać przeprowadzone szczegółowe badanie łącznie z USG, a lekarz w czasie kolejnych kilku dni ma podjąć decyzję czy pozwany będzie miał przeprowadzoną operację (...). Po operacji zalecone byłoby ok. 3 miesiące rehabilitacji.

Pozwany ma zdiagnozowaną (...) i 2-3 razy w miesiącu korzysta z masażu oraz źródeł geotermalnych. Opłata za jeden masaż wynosi ok. 4-5 tys. koron (...). Korzystanie z źródeł geotermalnych jest bezpłatne.

W dniu 28 listopada 2017r. uzyskał w I. prawo jazdy na autobusy, które jest ważne do listopada 2022r. W Polsce od 1992r. posiada prawo jazdy na ciężarówkę kat. C ważne do listopada 2022r. Ponadto ma w Polsce prawo jazdy kategorii A,B,D,E i T.

W 2018r. zawarł związek małżeński z D. W.. Żona pozwanego w 2019r. i 2020r. przebywała na zwolnieniu lekarskim, była po operacji (...). Przed przejściem na zwolnienie lekarskie żona pozwanego pracowała z wynagrodzeniem w wysokości ok. (...) koron (...) netto miesięcznie. Obecnie zarabia ok. (...) tys. koron (...) netto miesięcznie.

W sierpniu 2019r. wraz z żoną kupił mieszkanie o powierzchni (...) m⁽²⁾, za kwotę (...) koron (...). Na zakup mieszkania zaciągnął z żoną wspólny kredyt w banku w I. w wysokości ok. 36.000.000 koron (...) na 40 lat. Rata miesięczna wynosi ok. 210.000 koron (...). Pozostałą część kwoty za mieszkanie małżeństwo posiadało z oszczędności. Innych nieruchomości pozwany nie posiada. Obowiązkowe ubezpieczenie mieszkania i samochodu wynosi ok. 50.000 koron (...) miesięcznie. Opłata za prąd i wodę wynosi ok. 14.000 koron (...) miesięcznie, opłata na fundusz remontowy wynosi ok. 16.000 koron (...) miesięcznie, opłata za telewizję internetową ok. 10 zł miesięcznie.

Posiadał samochód marki T. (...), rok produkcji 2005, który sprzedał w lipcu 2020r. za 1.800.000 koron (...) i 90 % tej kwoty przeznaczył na spłatę zaległych rat kredytu.

Obecnie S. N. nie posiada oszczędności.

Pozwany oprócz trzech synów z pierwszego małżeństwa nie posiada innych dzieci. Dzieci stron są już pełnoletnie i wobec 2 starszych obowiązek alimentacyjny już wygasł. S. N. płaci alimenty na rzecz syna P. N. w kwocie po 600 zł miesięcznie.

(okoliczności bezsporne k.33,37-39,46-50,94-103,115-117)

(dowód: zeznania S. N. k.170-1720

Kurs złotego wobec korony(...) jest na poziomie ok. 30 zł za (...) koron (...).

(notoria powszechne)

Sąd zważył co następuje

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań stron procesu, które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniały i znalazły potwierdzenie, w odpowiedni zakresie, w stosownych dokumentach urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania stron, oraz zawarte w pozwie i w innych pismach procesowych którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Zgodnie z art. 60 § 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, to sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 9 listopada 1994r., sygn. akt III CZP 138/94, podstawą obliczenia wysokości alimentów jest dochód netto (a nie brutto) zobowiązanego (OSNC z 1995r. Nr 3, poz. 43, glosy aprobujące Tadeusz Smoczyński OSP z 1995r., Nr 9, poz. 194, oraz Zdzisław Krzeziński „Monitor Prawniczy” z 1995r., Nr 4, str. 113).

W doktrynie prawa rodzinnego i judykaturze sądów wyjaśniono, że: „Do pogorszenia się sytuacji życiowej w rozumieniu art. 60 § 2 musi dojść na skutek rozwodu, a nie z powodu innych przyczyn, np. przejścia na emeryturę, kryzysu gospodarczego, pogorszenia się stanu zdrowia (zob. wyrok SN z 15 lipca 1999r., I CKN 356/99, Lexis.pl nr 6541206)”

(Małgorzata Manowska [w:] „Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz” pod redakcją Jacka Wiercińskiego, Warszawa 2014, str. 566)

W rezultacie należy podkreślić, że warunkiem zasądzenia alimentów w trybie art. 60 § 2 kro jest stwierdzenie, że pogorszenie sytuacji materialnej byłego małżonka jest skutkiem rozwodu, a nie innych przyczyn. Ponadto przyznanie alimentów może nastąpić tylko gdy pogorszenie sytuacji ma charakter istotny.

Natomiast analiza materiału procesowego z niniejszej sprawie prowadzi do wniosku, że odczuwane przez powódkę pogorszenie jej sytuacji jest konsekwencją innych przyczyn niż rozwód.

W szczególności powódka wskazywała, że znacznym obciążeniem finansowym był obowiązek spłaty byłego męża w kwocie 95.000 zł, płatnej zgodnie z postanowieniem Sądu Okręgowego w (...) w sprawie (...). Ta zmiana sytuacji materialnej jest jednak konsekwencją podziału majątku wspólnego stron, a nie wynikiem rozwodu.

Po wtóre pogorszenie sytuacji finansowej powódki w związku z pogorszeniem się jej stanu zdrowia jest efektem zmian w jej stanie zdrowia, a nie rozwodu.

Ponadto powódka pracuje i aktualna wysokość jej wynagrodzenia jest wyższa niż kwota wynagrodzenia za pracę otrzymywana przed rozwodem.

Natomiast pozwany razem z żoną obciążony jest kredytem zaciągniętym na zakup mieszkania w I.. Dodatkowo pozwany uiszcza alimenty dla syna stron P. N. w wysokości po 600 zł miesięcznie.

Z tych względów, na mocy art. 60 § 2 kro, oddalono powództwo jako niezasadne, orzekając jak w punkcie I sentencji.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20.04.2012 r., III CZ 17/12 (LEX nr 1164739) stwierdzono, że „hipoteza przepisu art. 102 kpc, odwołująca się do występowania "wypadków szczególnie uzasadnionych", pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nie obciążania jej kosztami procesu.”

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację życiową powódki, na podstawie art. 102 kpc, nie obciążono powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, orzekając w punkcie II sentencji.

O kosztach sądowych rozstrzygnięto na mocy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz.U. z 2020r., poz. 755 ze zm.) w związku z art. 102 kpc, obciążając nimi Skarb Państwa, orzekając jak w punkcie III sentencji.